

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2856

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) en **Bruins Slot** (CDA) aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht dat online alcoholhoudende drank kopen kinderspel is* (ingezonden 30 mei 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 16 juli 2013) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 2684

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Online sterke drank kopen kinderspel; Totaal geen toezicht door gemeenten»?¹

Antwoord 1

Ja, dat bericht is bekend.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat gemeenten onvoldoende toezicht houden op de naleving van de leeftijds grenzen van de Drank- en Horecawet bij de online verkoop en levering van alcoholhoudende dranken? Wat is daarvan de achtergrond? Hebben zij volgens u voldoende bevoegdheden en mogelijkheden voor de handhaving van online verkoop van alcoholhoudende dranken?

Antwoord 2

Bij de verkoop van alcohol via internet gaat het uiteindelijk om het bezorgen van alcoholhoudende drank aan huis. Daarin zit een wezenlijk verschil met de verkoop van alcoholhoudende drank in de detailhandel of in de horeca. Degene die de drank online verstrekt is verantwoordelijk voor het naleven van het bepaalde in de artikelen 19 en 20 van de Drank- en Horecawet. Met andere woorden, aan webwinkels die alcohol verkopen zijn bepaalde eisen gesteld en ook zij worden geacht de leeftijd vast te stellen alvorens alcoholhoudende drank te verstrekken. In de praktijk is het lastig gebleken hier adequaat toezicht op te houden, omdat het gaat om levering aan de voordeur op niet te voorspellen momenten. Op dit moment is de handhaving van de online verkoop van alcoholhoudende dranken dan ook zeer beperkt, hetgeen negatieve gevolgen heeft voor de naleving. Dit wordt bevestigd door verschillende onderzoeken naar de naleving en door het rapport van het

¹ De Telegraaf, 25 mei 2013

Electronic Commerce Platform Nederland (ECP), waar uit de communicatie met webwinkeliers is gebleken «dat de afwezigheid van handhaving een van de belangrijkste redenen is om slechts beperkt aandacht te geven aan de controle van de leeftijdsgrenzen». (3)

Vraag 3

Kunt u reageren op de constatering dat een gemeente juridisch weinig kan beginnen als een webwinkel die zonder leeftijdscontrole vooraf alcohol aan kinderen verkoopt, in een andere gemeente gevestigd is? Is een aanpassing van de Drank- en Horecawet noodzakelijk om gemeentegrensoverschrijdende handhaving te verbeteren?

Antwoord 3

In die gevallen dat de winkel zich in de ene gemeente bevindt en de levering in een andere gemeente plaatsvindt, kan worden opgetreden door de burgemeester van de gemeente waar de overtreding van artikel 20 van de Drank- en Horecawet wordt geconstateerd. Als uit de evaluatie van de Drank- en Horecawet blijkt dat het toezicht op de verkoop van alcoholhoudende dranken via internet op een andere wijze dient te worden georganiseerd en dat daar mogelijk een wijziging van de Drank- en Horecawet voor nodig is, dan zal daar te zijner tijd een besluit over worden genomen.

Vraag 4

Kunt u aangeven welke actie het kabinet heeft ondernomen sinds de brief van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de digitale controlesystemen² om de leeftijdscontrole op de onlineverkoop van alcohol te verbeteren?

Antwoord 4

Er vindt overleg plaats tussen de ministeries van VenJ, BZK en VWS om nader te bezien welke mogelijkheden er zijn om de verkoop van leeftijdsgebonden producten en diensten (alcohol, wapens, films, games) via internet zodanig in te richten, dat daarmee de naleving van de leeftijdsgrenzen kan worden verbeterd. Daarbij wordt gezocht naar een brede oplossing, waarmee het probleem over de gehele linie kan worden aangepakt. Een van de richtingen waarin wordt gedacht is de introductie van de zogenaamde eID, een elektronische identiteitskaart. Het is de bedoeling dat deze eID zal worden aangewezen als een document, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht, waarmee in bij de wet aangewezen gevallen de identiteit van personen elektronisch kan worden vastgesteld. In dat geval is online leeftijdsverificatie mogelijk met de eID.

Het is de verwachting dat hiermee een bijdrage zal worden geleverd aan het verbeteren van de leeftijdscontrole bij de online verkoop van alcoholhoudende dranken. De introductie van de eID zal echter nog enkele jaren duren.

Vraag 5

Wat is uw reactie op het rapport «Online leeftijdsverificatie in Nederland»³, waarin een overzicht is opgenomen van alle denkbare onlineleeftijdsverificatiesystemen? Bent u er ook mee bekend dat het leeftijdscontrolesysteem Ageviewer een variant heeft ontwikkeld ten behoeve van de leeftijdscontrole bij online- verkoop? Kunt u aangeven wat de voor- en nadelen van de verschillende controlesystemen zijn en welk systeem het snelst kan worden geïntroduceerd om een sluitende controle mogelijk te maken?

Antwoord 5

Ik heb kennis genomen van het rapport van het ECP en van de daarin beschreven conclusies en aanbevelingen. Volgens het rapport zijn er voldoende aanbieders van diensten en systemen die (potentieel) voor leeftijdsverificatie geschikt zijn en een verbetering kunnen bieden ten opzichte van de huidige situatie. Uit het overleg tussen de ministeries van VenJ, BZK en VWS is gebleken dat het koppelen van gegevens door systemen met gegevens uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA), ter validatie van

² Brief 24 augustus 2012, Naleving leeftijdsgrenzen bij verkoop van leeftijdsgebonden producten

³ «Online leeftijdsverificatie in Nederland» in opdracht van het ECP, het Platform voor de Informatiesamenleving.

gegevens die door de consument worden verstrekt, niet is toegestaan op grond van privacy overwegingen. Dat betekent dat invoering van systemen die deze koppeling als voorwaarde stellen niet mogelijk is.

Andere systemen die in het rapport van het ECP worden genoemd, hebben vooral betrekking op de verificatie van de leeftijd ten tijde van het bestellen van alcoholhoudende drank.

Tevens heb ik kennis genomen van de variant van het systeem «Ageviewers» die is ontwikkeld ten behoeve van de leeftijdscontrole bij online verkoop. Dit systeem was niet opgenomen in het overzicht van het ECP. Daarbij wordt de leeftijd van de ontvanger op afstand gecontroleerd aan de hand van een document, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht, ten tijde van het overhandigen van de alcoholhoudende drank. Als verificatie van de leeftijd niet heeft plaatsgevonden, kan de alcoholhoudende drank niet worden geleverd. Daarmee kan worden voorkomen dat alcoholhoudende drank wordt geleverd aan minderjarigen.

Gelijk de reguliere controle van de leeftijdsgrenzen bij verkoop van alcohol in de detailhandel of in de horeca, is het de verantwoordelijkheid van degene die de alcoholhoudende dranken bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekt om te bepalen op welke wijze de leeftijdsgrenzen bij de verkoop van alcoholhoudende dranken worden nageleefd en welke systemen zij daarvoor willen hanteren. Het is niet aan de regering een voorkeur uit te spreken voor de inzet van één bepaald systeem. Als systemen aantoonbaar bijdragen aan het verbeteren van de naleving van de leeftijdsgrenzen bij de (online) verkoop van alcoholhoudende dranken, juich ik het gebruik daarvan toe.

Daarnaast – en ik hecht er aan dat in de context van deze vragen te benadrukken – dragen ook de ouders verantwoordelijkheid voor wat er bij hen thuis gebeurt. Zij worden geacht hun kinderen in de gaten houden. Als (zoals in het voorbeeld van het bericht als bedoeld in vraag 1) een vader toestaat dat zijn zoon van 13 jaar sterke drank bestelt via internet en dat het bij hem thuis wordt afgeleverd, dan is het wat mij betreft de vraag of de overheid daar primair voor verantwoordelijk kan worden gehouden.